

Skriftlig fremsættelse (20. november 2019)

Social- og indenrigsministeren (Astrid Krag):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om social service (Ro og stabilitet for udsatte børn og unge og styrkelse af forældres retssikkerhed i anbringelsessager)

(Lovforslag nr. L 68)

Lovforslaget vedrører forholdene for børn og unge, som er anbragt uden for hjemmet, og deres forældre, plejefamilier, m.v. Lovforslaget udmønter dele af initiativerne ”Ro og stabilitet for udsatte børn og unge” og ”Styrkelse af forældres retssikkerhed i anbringelsessager” fra ”Udmøntning af satspuljen 2019-2022 (Delaftale for børne- og socialområdet)”.

Lovforslaget indeholder en række forslag om ændringer af serviceloven, der bl.a. har til formål at understøtte ro og stabilitet for udsatte børn og unge.

Forslaget skal bl.a. medvirke til, at anbragte børn og unge får den nødvendige ro og stabilitet og så vidt muligt skånes for grundløse genbehandlinger af anbringelsessagen, som kan være meget belastende og skabe utryghed for barnet eller den unge. Derfor lægges der op til at give kommunen mulighed for at afvise at behandle anmodninger fra forældremyndighedsindehaveren om hjemgivelse af børn og unge, der er anbragt uden for hjemmet uden samtykke, når der ikke er sket væsentlige ændringer af forholdene.

Med forslaget lægges der samtidig op til at foretage enkelte ændringer af servicelovens regler om fuldbyrdelse af tvangsmæssige afgørelser. I dag har kommunen særlig adgang til at fuldbyrde en række tvangsmæssige afgørelser på børneområdet, herunder om anbringelse uden for hjemmet uden samtykke, og kan anmode om bistand fra politiet, hvis det er nødvendigt. Det gælder imidlertid ikke, hvis det af hensyn til barnets eller den unges behov for støtte er nødvendigt at ændre barnets eller den unges anbringelsessted uden samtykke, f.eks. på grund af barnets eller den unges behov for meget specialiseret pædagogisk behandling. I de helt særlige tilfælde, hvor det ikke er muligt at opnå barnets eller den unges eller forældrenes frivillige medvirken til afgørelsens gennemførelse, vil det i sidste ende kunne betyde, at barnet eller den unge ikke får den fornødne hjælp.

Baggrunden for, at forslaget indgik i satspuljeaftalen, var bl.a., at Folketingets Ombudsmand havde rettet henvendelse til Social- og Indenrigsministeriet og bedt ministeriet oplyse,

om ministeriet mener, der er grundlag for at søge tilvejebragt en ny hjemmel. Lovforslaget lægger op til at ændre reglerne, så kommunerne får adgang til at fuldbyrde afgørelser om ændret anbringelsessted uden samtykke, eventuelt med politiets bistand, i de helt særlige tilfælde, hvor det er nødvendigt af hensyn til barnets eller den unges bedste. For at styrke retssikkerheden for barnet eller den unge, forældremyndighedsindehaveren og anbringelsesstedet m.v. ved gennemførelse af tvangsmæssige afgørelser lægges der samtidig op til bl.a. at tydeliggøre, at fuldbyrdelse af tvangsmæssige afgørelser skal ske så skånsomt som muligt med henblik på at sikre barnets eller den unges bedste. Kommunen skal søge at undgå, at tvangsmæssig fuldbyrdelse af afgørelsen bliver nødvendig.

Lovforslaget lægger også op til at udvide Ankestyrelsens adgang til af egen drift at træffe afgørelse i sager om særlig støtte til børn og unge. Ankestyrelsen kan i dag pålægge kommunerne at træffe de nødvendige afgørelser og kan endvidere selv træffe visse typer af afgørelser. Med den foreslåede ændring vil Ankestyrelsen fremover selv af egen drift kunne træffe afgørelse om samvær mellem et anbragt barn eller en ung, forældrene og netværket, herunder bl.a. søskende, bedsteforældre eller en tidligere plejefamilie, som barnet eller den unge er knyttet til. Det skal bl.a. sikre, at der hurtigt kan træffes de fornødne afgørelser om samvær, støttet samvær, overvåget eller afbrudt samvær, når det af hensyn til barnets eller den unges bedste er nødvendigt.

Herudover indeholder lovforslaget en styrkelse af sammenhængen mellem valg af anbringelsessted og valg af egnet undervisningstilbud til barnet eller den unge. Det foreslås således, at kommunen ved valg af konkret anbringelsessted skal lægt vægt på hensynet til barnets eller den unges skolegang, herunder hensynet til at undgå skoleskift, med mindre hensynet til barnets eller den unges bedste taler imod. Forslaget vil indebære, at det tydeliggøres i serviceloven, at den anbringende kommune som led i kommunens valg af konkret anbringelsessted skal prioritere og tage højde for valg af egnet undervisningstilbud. Det skal understøtte barnets eller den unges læring i grundskolen og bidrage til at nedbringe antallet af skoleskift og perioder uden et undervisningstilbud i folkeskolen eller på en intern skole.

Endvidere indeholder lovforslaget tiltag, som skal understøtte forældrenes retssikkerhed i anbringelsessager. Det foreslås at indføre krav om, at en indstilling fra kommunen

til børn og unge-udvalget om anbringelse uden samtykke skal indeholde en særskilt vurdering af forældremyndighedsindehaverens kompetencer i forhold til at drage omsorg for barnet eller den unge og håndtere barnets eller den unges særlige behov, herunder med hjælp og støtte efter service-loven eller anden relevant lovgivning. Dette forslag skal styrke oplysningsgrundlaget i sagerne. Endvidere foreslås det at indføre krav om, at eventuelle psykologiske undersøgelser af forældremyndighedsindehaveren, der iværk-sættes som led i en børnefaglig undersøgelse, skal foretages af en autoriseret psykolog. Formålet er at øge kvaliteten af undersøgelserne.

Endelig lægger lovforslaget op til at ophæve den adgang, social- og indenrigsministeren i dag har til at fastsætte regler

om anbragte børn og unge under 18 års egenbetaling for døgnopholdet. Dette skal sikre, at der ikke fremover kan fastsættes regler om egenbetaling fra anbragte børn og unge under 18 år. Denne del af forslaget er i al væsentlighed en genfremsættelse af lovforslaget L 230, Forslag til lov om ændring af lov om social service (Ophævelse af adgang til at fastsætte regler om anbragte børns og unges egenbetaling), der bortfaldt på grund af udskrivelsen af folketingsvalget i foråret 2019.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget og de ledsagende bemærkninger, skal jeg hermed anbefale lovforslaget til det Høje Tings velvillige behandling.